

BOLESŁAW GUMIENIUK

Konferencja Niemieckojęzycznych Pastoralistów

I. Wprowadzenie w tematykę prac pastoralistów obszaru języka niemieckiego

Profesorowie teologii pastoralnej, jak też wielu naukowców, którzy zajmowali się sprawami teologii praktycznej z państw, w których obowiązuje język niemiecki czyli Niemiec, Austrii, Szwajcarii oraz pastoralistów z Holandii, utworzyli w 1984 r. tzw. Konferencję Niemieckojęzycznych Pastoralistów, której cele i zasady działania reguluje STATUT¹ uchwalony 21 czerwca 1984 r. Pracami Konferencji kierował początkowo tylko ZARZĄD, który od 1991 r. wszedł w skład tzw. Rady Konferencji.

Zadaniem tego krótkiego artykułu jest więc przedstawienie po raz pierwszy w języku polskim całego statutu tej Konferencji. Publikacja ta może też być pomocną w dyskusji nad przyszłością Sekcji Pastoralistów Polskich i ułatwić sformułowanie statutu przyszłego Zrzeszenia (Konferencji) Pastoralistów Polskich.

Członkowie Konferencji Niemieckojęzycznych Pastoralistów, których obecnie jest ok. 250, spotykają się przynajmniej raz na dwa lata w ramach tzw. kongresów organizowanych przez Radę Konferencji. Co cztery lata Walne Zgromadzenie Konferencji z pośród profesorów teologii pastoralnej wyżej wymienionych państw wybiera tzw. Zarząd. Zarząd ponosi prawną odpowiedzialność za finanse i całokształt prac Konferencji. Stanowi on równocześnie istotną część Rady Konferencji². W skład Rady

¹ STATUT, znajdujący się w Archiwum Konferencji Niemieckojęzycznych Pastoralistów, był uzupełniany w 1991, 1997 i 2001r. O tych Uzupełnieniach będzie mowa w punkcie trzecim tego artykułu.

² RADA wydaje dwukrotnie w roku własny periodyk: PThI — „Pastoral-Theologische Informationen”. Wyd. Beirat der Konferenz der deutschsprachigen Pastoraltheologinnen und Pastoraltheologen e. V. i Fachgruppe Praktische Theologie der Wissenschaftlichen Gesellschaft für Theologie.

wchodzą dodatkowo powołani przedstawiciele profesorów teologii pastoralnej, reprezentanci poszczególnych instytucji jak asystentów, młodszych pracowników naukowych, przedstawiciel konferencji rektorów seminariów duchownych. Rada powołuje też na określony czas lub do konkretnego projektu przedstawiciela jakiejś instytucji lub pastoralistę innego państwa. Z tego właśnie tytułu Rada powoływała poprzednio przedstawiciela byłego DDR, potem pastoralistę z Węgier, a od 1999 r. w pracach tej Rady bierze udział autor tego artykułu, który reprezentuje ogólnie mówiąc Wiedeńskie Forum Pastoralne i Sekcję Pastoralistów Polskich³.

We wrześniu 2001 r. odbył się we Freising (RFN) kongres Konferencji (tematyka kongresu: *Sensus fidelium — Senfkorn für Kirche und Gesellschaft*), podczas którego na czteroletni okres został wybrany nowy Zarząd i ustanowiona została nowa Rada, w skład której obecnie wchodzi (w sumie 22 osoby):

- zarząd (3 osoby): prof. dr Udo Schmälzle (Münster, przewodniczący); prof. dr Franz Weber (Innsbruck); prof. dr Martina Blasberg-Kuhnke (Osnabrück);
- przedstawiciele państw (3 osoby): prof. dr Leo Karrer (Szwajcaria), prof. dr Michael Slevernich (Niemcy), prof. dr Chr. Hermans (Holandia);
- przedstawiciel Komisji Duszpasterskiej Episkopatu Niemieckiego: dr Ottmar John;
- przedstawiciel rektorów seminariów duchownych: dr Philipp Müller;
- przedstawiciel katolickich szkół wyższych: prof. dr M. Belok;
- przedstawiciele asystentów: dr M. Hoelzl, dr D. Nauer, dr F. Luzzatto;
- przedstawiciele instytucji kształcących świeckich: dr G. Kellner, dr H.J. Groß;
- przedstawiciel pastoralistów protestanckich: prof. dr Reinhard Schmidt-Rost (Bonn);
- tzw. grupa członków dokooptowanych: prof. dr Walter Fürst (Bonn); o. dr Manfred Entrich, Zentralstelle Pastoral Episkopatu Niemieckiego; dr Walter Krieger (Wiedeń); ks. dr Bolesław Gumieniuk, Netz-Werk-Ost; dr Hadwig Müller, Missionswissenschaftliches Institut Aachen; Monika Altenbeck, kfd-Bundesverband — Düsseldorf; Biskup prof. dr Paul Wehrle (Freiburg).

Pod auspicjami Rady odbyło się we wrześniu 2002 r. sympozjum na temat: *Seelsorge der Zukunft. Praxis und Konzepte im Widerstreit*, a na rok 2003 planowany jest kongres na temat: *Zukunft der Religion in Europa*.

³ Por. B. Gumieniuk: *Wiedeńskie Forum Pastoralne. Znaczenie jego prac dla Teologii Pastoralnej okresu postkomunistycznego*. „Studia Paradyskie”. T. XI. Poznań-Paradyż 2001 s. 51-78. Również Tenże: *Z prac „Rady Konferencji Pastoralistów obszaru języka niemieckiego”*. W: *Duszpasterstwo a wyzwania XXI wieku. Materiały z Sympozjum Pastoralistów Polskich 22-24 kwietnia 2001*. Kielce 2001 s. 156-171.

II. Statut Konferencji Niemieckojęzycznych Pastoralistów⁴

§ 1. Nazwa i siedziba zrzeszenia / rok sprawozdawczy

- (1) Zrzeszenie ma nazwę „Konferencja Niemieckojęzycznych Pastoralistów”. Ma ono być zarejestrowane w rejestrze handlowym. Przy nazwie należy więc umieszczać dopisek „e.V.”⁵.
- (2) Zrzeszenie ma swoją siedzibę w Passau.
- (3) Rokiem sprawozdawczym jest rok kalendarzowy.

§ 2. Cel zrzeszenia

- (1) Zrzeszenie dąży do celów wyłącznie i bezpośrednio społecznych, naukowych w sensie zgodnym z rozdziałem „cele uprzywilejowane podatkowo” z Ustawy Podatkowej (państwa Niemieckiego!).
- (2) Celem zrzeszenia jest wspomaganie badań i nauczania w ramach teologii pastoralnej
 - przez opracowywanie aktualnych interdyscyplinarnych zagadnień badawczych,
 - przez poprawę współpracy pomiędzy pastoralistami niemieckojęzycznymi oraz pomiędzy analogicznymi stowarzyszeniami w kraju i zagranicą,
 - oraz poprzez naukowe towarzyszenie w zadaniach, które pojawiają się w zakresie kształcenia i doskonalenia powołań do urzędów pastoralnych.
- (3) Cel statutu urzeczywistniany jest szczególnie przez organizowanie konferencji naukowych jak i przez wspieranie publikacji.
- (4) Zrzeszenie działa bezinteresownie; w pierwszej linii nie dąży do pomnażania dóbr materialnych.

§ 3. Członkostwo

- (1) Zrzeszenie ma członków zwyczajnych i wspierających.
 - a) Członkiem zwyczajnym może być każda osoba fizyczna, która aktywnie wspiera cele tego zrzeszenia. Podczas Walnego Zgromadzenia członkowie zwyczajni mają prawo głosu a także mogą być wybierani.
 - b) Członkiem wspierającym może być każda osoba fizyczna bądź prawna, która wspiera finansowo zrzeszenie przy wypełnianiu jego zadań. Podczas Walnego Zgromadzenia członkowie wspierający nie mają prawa głosu i nie mogą być wybierani.

⁴ Tłumaczenie polskie STATUTU zachowuje numerację, znaki i podział oryginału niemieckiego.

⁵ e.V. = zrzeszenie zarejestrowane.

- (2) O członkostwo należy zwracać się pisemnie do ZARZĄDU zrzeszenia, który decyduje o przyjęciu. Wstąpienie następuje z chwilą wręczenia pisemnego oświadczenia o przyjęciu.
- (3) Członkostwo kończy się przez pisemne oświadczenie o wystąpieniu, przez wykluczenie lub przez zgon.
- (4) Kandydat/kandydatka pragnący wstąpić do zrzeszenia a odrzucony przez ZARZĄD może odwołać się do Walnego Zgromadzenia członków, które to Zgromadzenie zdecyduje ostatecznie o członkostwie.
- (5) Członkowie zobowiązują się wspierać cele zrzeszenia i terminowo uiszczać swoje składki.
- (6) Wysokość składki ustalana jest przez Walne Zgromadzenie członków na wniosek ZARZĄDU.
- (7) Środki zrzeszenia mogą być stosowane tylko do celów zgodnych ze statutem. Członkowie zrzeszenia nie otrzymują żadnej zapomogi ze środków zrzeszenia. Żadna osoba nie może być wspierana przez wydatki niezgodne z celem stowarzyszenia lub przez zbyt wysokie wynagrodzenie. Członkowie, którym powierzono urząd honorowy mają prawo jedynie do rekompensaty rzeczywiście poniesionych wydatków.
- (8) Członkowie w żadnym przypadku nie odpowiadają swoim majątkiem.
- (9) Wraz z zakończeniem członkostwa wygasają wszystkie prawa wynikające z członkostwa. Zwrot składek i datków jest wykluczony.

§ 4. Organy zrzeszenia

Zrzeszenie składa się z następujących organów:

- a) Walne Zgromadzenie Członków.
- b) Zarząd.

§ 5. Walne Zgromadzenie Członków

- (1) Walne Zgromadzenie Członków odbywa się z reguły co dwa lata. Należą do niego wszyscy członkowie zwyczajni.
- (2) Na Walne Zgromadzenie członkowie są zapraszani pisemnie przez przewodniczącego lub przewodniczącą wraz z podaniem porządku obrad. Jeżeli interesy zrzeszenia tego wymagają bądź żąda tego przynajmniej 1/3 członków zwyczajnych musi się odbyć nadzwyczajne zgromadzenie członków.
- (3) Walne Zgromadzenie jest kompetentne do wyboru ZARZĄDU, do przyjęcia rozliczenia rocznego i sprawozdania handlowego jak i przyjęcia decyzji o odwołaniu ZARZĄDU.
- (4) Walnemu Zgromadzeniu przewodniczy przewodniczący/przewodnicząca; w przypadku jego/jej nieobecności zastępca/zastępczyni; w przypadku nieobecności tych ostatnich przewodniczy wskazany przez obecnych członków ZARZĄDU członek z ich kręgu.

- (5) Decyzje Walnego Zgromadzenia należy zaprotokółować, który podpisuje przewodniczący/przewodnicząca i jeden z innych członków zarządu to sygnuje.
- (6) Walne Zgromadzenie uzyskuje kworum głosów, gdy obecna jest ponad połowa członków. Decyduje zwykłą większością obecnych członków. Każdy z członków ma jeden głos. Równość głosów oznacza odrzucenie. Jeżeli zgromadzenie nie ma kworum głosów, wtedy kolejne Walne Zgromadzenie, dotyczące tego samego porządku obrad, uzyskuje kworum głosów bez względu na liczbę przybyłych członków, co należy jednak zaznaczyć w zaproszeniu.

§ 6. Zarząd

- (1) ZARZĄD składa się z przewodniczącego/przewodniczącej, z jego/jej zastępcy i z przynajmniej jednego kolejnego członka.
- (2) ZARZĄD wybierany jest na okres czterech lat przez Walne Zgromadzenie.
- (3) ZARZĄDEM zgodnie z § 26 BGB (Kodeks Cywilny Niemiec) są — z wyłącznym pełnomocnictwem — przewodniczący/przewodnicząca i jego/jej zastępca, a w sprawach wewnętrznych zastępca ma prawo do działania tylko wtedy, gdy przewodniczący/przewodnicząca nie może być obecny/obecna.

§ 7. Zmiany w STATUCIE

- (1) O zmianie STATUTU może zdecydować jedynie Walne Zgromadzenie. W zaproszeniu (na Walne Zgromadzenie!) należy w porządku obrad dołączyć proponowane zmiany paragrafu STATUTU, który miałby być zmieniony. Decyzja zawierająca zmianę STATUTU wymaga większości od 2/3 oddanych głosów.
- (2) Każdą zmianę STATUTU należy przedłożyć odpowiedniemu URZĘDOWI SKARBOWEMU przez przesłanie zmienionego STATUTU.

§ 8 Rozwiązanie zrzeszenia

- (1) Rozwiązanie zrzeszenia następuje na drodze decyzji Walnego Zgromadzenia; przy czym $\frac{3}{4}$ oddanych głosów musi być za rozwiązaniem zrzeszenia.
- (2) Walne Zgromadzenie mianuje trzech likwidatorów do załatwienia spraw z tym związanych.
- (3) Przy rozwiązaniu lub zawieszeniu zrzeszenia lub przy zniesieniu jego dotychczasowego celu majątek zrzeszenia przechodzi na INSTYTUT MISYJNO-NAUKOWY w Aachen — Missionswissenschaftliche Institut Missio e.V.

Statut ten sporządzono w Würzburgu, dnia 21 czerwca 1984 r.

Podpisano:

prof. dr P.M. Zulehner — pierwszy przewodniczący

prof. dr Hans Schilling — zastępca.

III. Zmiany w Statucie Konferencji Niemieckojęzycznych Pastoralistów

25 września 1991 r. Walne Zgromadzenie powołało do istnienia i uzgodniło Statut Rady Konferencji Niemieckojęzycznych Pastoralistów, który brzmi następująco:

„Konferencja Niemieckojęzycznych Pastoralistów powołuje Radę, która ma realizować cele i zadania Konferencji. Zarząd zwołuje minimum dwa razy w roku posiedzenia Rady. Rada składa się z wybranych, wysłanych i dokooptowanych członków.

1. Trzej członkowie Zarządu muszą być profesorami teologii pastoralnej. Ich skład musi odpowiadać międzynarodowemu charakterowi Konferencji.

Do prowadzenia protokołów i finansów Walne Zgromadzenie powołuje dodatkowego członka Zarządu.

2. Walne Zgromadzenie po wyborze Zarządu wybiera dodatkowych przedstawicieli państw oraz katolickiego redaktora czasopisma „Pastoraltheologische Informationen”. Przedstawiciele poszczególnych państw przedstawiani są przez Fakultety lub Wyższe Szkoły.

3. Następujące instytucje mogą wysłać do Rady swojego przedstawiciela:

- konferencja dyrektorów wydziałów duszpasterskich,
- konferencja rektorów seminariów duchownych,
- przedstawiciel docentów katolickich szkół wyższych,
- przedstawiciele asystentów,
- konferencja kształcąca liderów,
- konferencja instytutów dokształcających świeckich,
- koło naukowe teologów (kierunek Teologia Praktyczna).

4. Rada może na okres jej trwania powoływać (dokooptowywać) osoby lub przedstawicieli instytucji, które, w celu osiągnięcia specyficznych celów jej działalności, staną się w tym działaniu szczególnie przydatne”⁶.

Walne Zgromadzenie, które odbyło się w ramach ostatniego kongresu w 2001 r., postanowiło zmniejszyć liczbę przedstawicieli państw, tak więc Austria i Szwajcaria mają obecnie po jednym przedstawicielu mniej w Radzie.

⁶ Por. „Pastoral-Theologische Informationen (PthI)”, 9.Jf., 1–2, Dez. 1989. Folge 24 s. 317n.